

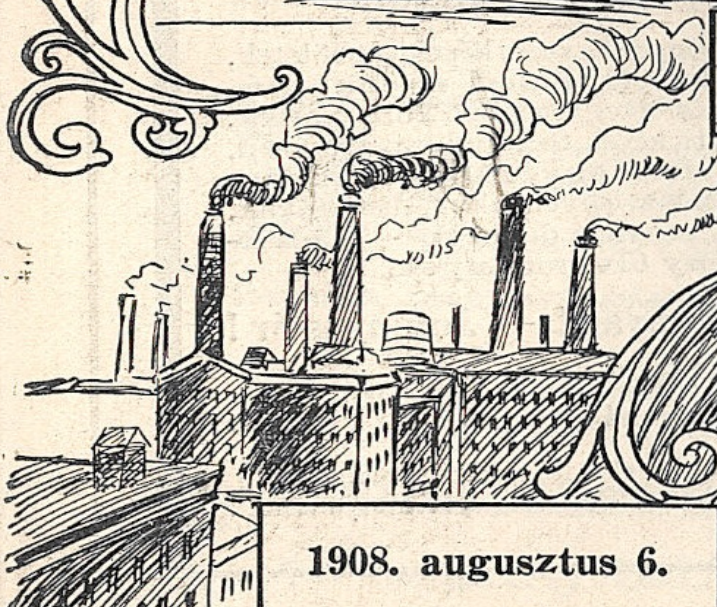
HAVNÁL

Szerkeszti
MESSERSCHMIEDT GÉZA
passaici plebános.

23-ik szám.

1908. augusztus 6.

MENNYEI SZÉP RÓZSA . . .

Amerikai, magyarországi buzdító leveleink.

Folytatás.

Dr. Krüger Aladár püspöki ügyész Nagyvárad, jul. 5 . . . „A vallás és az irott mű tartja meg amerikai testvéreinket magyaroknak. Ha egy vállalat, mint a Hajnal, a vallásos irodalommal fordul a magyarság szívéhez, hát akkor egyszerűen kötelességet teljesít minden magyar iró, aki ettől a munkából részt kér. Így vagyok én is . . .“ — Hortobágyi József káplán Szakcs (Tolna megye), ápr. 28 . . . „A Hajnalhoz gratulálok. A hazai ujságok nagyon dicsérik. Én csak büszke lehetek rá, hogy munkatársai közé tartozhatom . . .“ — Krajnyák József Erie, Pa. jul. 28 . . . „Csak most vettem hírül, hogy Hajnal nevű ujságunk is van. Ahogy átolvastam nagyon megszerettem. Ezennel megrendelem . . .“ — Ágoston János Van Meter, Pa. jul. 25 . . . „A rossz munkaviszonyok miatt Torringtonból ide muffoltam . . . A szép kis lapocskát ide tessék küldeni. Egy pár füzetét most nem olvashattam, pedig alig várom azt a percet, amikor újra olvashatom . . .“ — Csizmadia Pál plébános Throop, Pa. jul. 20 . . . „A Hajnalt az amerikai katolikus magyarságra, megindulásától kezdve mindenkor szükségesnek tartottam. Minden lapja valóságos lelki menázi. Életet adó erő. Valahányszor csak tehetem, föl fogom keresni írásaimmal . . .“

— Folytatjuk. —

Figyelmébe ajánljuk a

„HAJNAL“ könyvnyomdáját,

könyvkereskedését, egyleti raktárát!

Ájtatossági tárgyak. Imakönyvek, szentképek, feszületek, olvasók. — Egyházi, egyesületi, üzleti nyomtatványok. A lapszabályok, tagsági és beteglátogató könyvecskék, plakátok, meghívók, szinlapok, ticketek. Számlák, szerződéses, levélpapírok. — Pompás kivitelű egyesületi felszerelések, díszek, kellékek. Zászlók, egyenruhák, díszsapkák, jelvények, elnöki kalapácsok, szavazó dobozok — Lélek-nemesítő keresztény olvasmányok.

Izléses kivitel! — Tartós anyag! — Jutányos ár!

Minden rendelés így cimzendő:

„Hajnal“ kiadóhivatala Passaic, N. J. 217 Third St.

Minden garast a „Hajnal“ lapocska fölvirágoztatására fordítunk. Tehát amerikai katolikus testvéreink javára!

Szerkeszti MESSERSCHMIEDT GÉZA plébános Passaic-on, New Jersey.

Published every Thursday by
Rev. Geisa Messerschmidt
217 Third St. Passaic, N. J.

Megjelen minden csütörtökön.

Subscription Price — Előfizetés
az Egy. Államokban és Kanadában
One Year - egy évre \$1.00
Magyarországon, külföldön
Egy évre \$1.60

Entered as second-class matter March 11, 1908 at the post office at Passaic, N. J.
under the Act of Congress of March 3, 1879.

A NAGYASSZONYUNK HALÁLA, TEMETÉSE ÉS MENNYBE SZÁLLÁSA.

A Tihanyban megmaradott felettébb agg és jelős krónikából
kiírta: Dénes Ferenc plébános.

II. A boldog szent Szűz temetése.

Elrejtőzésének utána a szent Szűz teteme oly nagy fényességgel fénylik, hogy a szüzekről a megmosásra illettetheték, de tőlük nem láttathaték. A szent tetemet tiszta gyolcsba takarák és egy tiszteletes nyoszolába helhezteték. Az apostolok erre az Urnak parancsolatja szerint az Sionnak hegyéről Asszonyunknak tetemeit a Jozafátnak völgyére vivék. Mondá szent Péter:

— Én viszem a szent testtel a nyoszolát, a többi apostolok pedig vegyék körül a szent testet és mondjanak Urnak dicséretet.

Szent Pál apostol mondá nagy sirva szent Péternek:

— Én is, ki az apostolok között legkisebb vagyok, veled egyetemben viszem.

Tehát fölemelvén a nyoszolát, elkezdék a dicséretet. Az Úr pedig a nyoszolát és az apostolokat köddel környülvevé, hogy senki őket nem láthatja vala, de szavokat hallják vala.

Az éneklést meghallván a zsidók, mind feltámadának és megértvén, hogy az apostolok viszik Asszonyunknak

tetemeit a temetésre, mind követ ragadának és egymást intik vala:

— Jerünk el és az apostolokat öljük meg mind és a testet, mely a hitegetőt viselte, égessük meg.

A papi fejedelem pedig a fényes ködbe futamodék. És mikoron kezét vetette a nyoszolára, hogy a tetemet porba rántsa, kezei legottan a nyoszolához ragadának, karjai teljességgel megaszának, a mitől kezdé nagy kint szenvedni és a nagy kinnak miatta nagy sirást tenni. A többi zsidó nép Istennek angyalától mind vaksággal verettették meg.

A papi fejedelem szent Pétörhöz kajátván bocsánatot kére.

Mondá neki szent Péter:

— Külömben irgalmasságot nem nyerhetsz, hanem ha ez nyoszolat megápolod és im ezt mondod: „Hiszek az Úr Jézus Krisztusban, kit e szűz méhében viselt és a szülésnek utána szüzesen megmaradott.“

Ezt a fejedelem mikoron megtette, legottan egészséget vőn. Szent Péter továbbá vevén pálmának egy gyümölcsét, melyet szent János a nyoszolának előtte hordoza, és mondá a zsidó fejedelemnek:

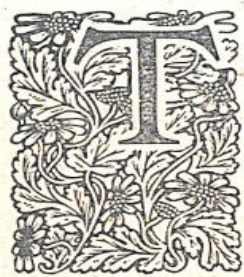
— Vegyed e pálmának gyümölcsét és illessed vele a megvakult népnek ő szemöket: valaki hiend, egészséget veszen, a ki nem hiend az vakságban megmarad.

Érvén az apostolok Jozafátnak völgyére, találának ott egy koporsó-sirt: Urunk Krisztusnak koporsójához hasonlatost és ebbe Asszonyunknak tetemét nagy tisztességgel helheztek, holott az Urnak parancsolatja szerént harmadnapig isteni dicséretben megmaradának.

A hét főbűn.

A kevélység.

Terem egy olyan fajta gyümölcs a Holt-, vagy más-ként Szodomai-tenger partján, amely kívülről szép pirosszinű, de belül férges, rothadt. A kevély ember jó cselekedetei épen olyanok, mint ez a gyümölcs... A legjobb uszók vízbe fulnak, a legügyesebb kötél-táncosok nyakukat szegik, vagy nyomorékokká lesznek: vakmerőségük miatt, melylyel életveszélyes mesterségüket folytatják. Így járnak a kevélyek is.

Annak, aki magas, meredek lejtőn iparkodik fölfelé — ha kedves az élete — egy pillanatra sem szabad lenézni a mélységbe, hanem vigyáznia kell minden lépésére. Ehhez képest: az, aki magas hivatalban, rangban él, ne nézzen le büszkén az alacsonyabb sorsuakra, nehogy a kevélység szédülete elfogja s szégyenszemre a mélységbe taszítsa — hanem inkább ügyeljen minden léptére, amit megtesz.

A törpe még a legmagasabb torony tetején is törpe marad; épen úgy a haszontalan ember sem lesz azért becsületos, ha véletlenül magas polcra vergődik, fényes állásba jut... A kevély ember olyan, mint aki toronyban lakik s amikor a magasból lenéz, minden embertársát kicsinynek, alacsonynak, törpének látja. Az ilyen gögös lélek sohasem imádkozhatik a jó Istenhez a zsoltáros alázatos szavával: . . . „A mélységből kiáltok fel Hozzád, Uram . . .“ Merthogy ő mindig a magasban van. Azért is zuhan le majd egykor a poklok mélységes fenekére. Aki örökösen magas helyen jár, könnyen elszédül. Még a mennyköcsapás is hamarabb érheti. „Kevélység a kárhozatnak, valamint a dölyf a bukásnak megelőzője“ mondja a szentírás.

A dölyfös ember hasonlít a léghajóhoz, amely ugyancsak nagynak látszik. Pedig, hát csak a levegő fujja föl. Mihelyt a léghajó vászna kihasad, kiszabadul a lyukon a levegő s a büszkén szárnyaló hajó leesik a földre . . . Nézzetek végig a buzaföldön. Ha láttok ott kalászkokat magasba emelt fejjel, tudhatjátok, hogy üresek. A telt kalász mélyen lehajtja fejét . . .

Dehát, ugyan mivel is dicsekedhetel te büszke ember? Talán a tested nagyságával? Ejnye, ejnye. Mi a te tested az elefánt óriási testéhez képest! Avagy bátorságoddal hetvenkedel? Az oroszlán messze fölülmul benne. De talán a hangod szépségére vagy büszke? No hiszen. A madaraknak, kivált pedig a fülemi-

lének mennyivel szebb, csodálatraméltóbb a hangja! Vagy, hogy a szépségedbe vagy szerelmes? A páva még szebb. Valamilyen művészetben vagy talán híres-neves? De vajjon ügyesebb vagy-e a madaraknál, a melyeknek munkáját a világnak semmiféle művésze sem tudja utánozni? Hogy szépen tudsz fonni-szőni, arra vagy büszke? Hát vajjon utóléred e a pókot ebben a művészetben? Lábaid gyorsaságával dicsekszel? De vajjon-e sebbesebben, jobban futsz-e, mint a nyúl, vagy az őz, vagy valami más fürge-lábu állat? Talán arra vagy büszke, hogy jó a szemed s messzire ellát? De mégsem lát oly messzire, mint a sasé!

Kitünő hallásod van? Lásd a „a szamár is felülmul ebben“, mint Szent Izidor mondja . . .

Szabó Gyula yonkersi plébános.

Szabó Gyula yonkersi (N. Y.) plébános.

HIRES DOKTOROK, HÍVŐ KATHOLIKUSOK.

A tudomány terén kimagasló erős katolikus orvosok nevei között nem árt feljegyezni egy-két nevet: Morgagni, a pathológiának (kórtannak) rendszerbe foglalója, Auenbrugger, a fizikai diagnózisnak (testi kórmegetahározásnak) feltalálója; Galvani, a villanyosságának gyógytani alkalmazója; Laeunec, akinek a tüdőbaj tudományos ismerete köszönhető; Mueller János, az ujkori német gyógyszerészek mestere; Claude Bernard, az élettan híres orvosa; Pasteur, a veszettség gyógyítója; Chauliac Guy, az ujkori sebészet apostola; Harvey, a vérkeringés tudományos meghatározója (nem volt ugyan katolikus, de szoros barátságban élt a jezsuitákkal); Vesalius, Malpighi és Steno, a kórbonctan feltalálói és tökéletesítői, kik közül az utóbbi pappá lett, püspökké avanszírozott, hogy dánországi honfitársait térítgesse; végül Paracelsus, Baglivi, Aselli, Fabricus, Varolius, Sylvius, Winslow, kiknek nevét az orvosi tudomány az egész világon megörökítette. Mindezek a katolikus busgóság terén is kitűntek és bizonyára még álmukban sem követték egyes olyan tucat-felcserek példáját, kik a holttestek boncolgatása közben keresik a halhatatlan lelket.

Csernitzky István mc adooi plébános.

TÁRCA.

RÓZSÁK A HALÁL MEZEJÉN.

— Elbeszélés a vértanuk korából. — Folytatás.

(Hiteles római kutfők nyomán.)

A „Hajnal“ számára írta: **Homicskó Jenő** göröghatolikus plébános.

Hogy szenvedett vértanuságot Zsófia középső leánya, Remény (Spes)? Itt az irás olvassátok . . .
Még alig végezte el rettenetes munkáját a bakó, még ki sem hült a legnagyobb leányka hullája, máris — ott a véres holttest szomszédságában, közelében, a 10 éves Remény (Spes) faggatását kezdte meg a vérszopó császár. Vele is ugy kezdte, ahogy kegyetlenül kivégzett, megdicsőült nénjével.

Hizelgéssel, cirógatással, ígéretekkel próbálkozott legelsőbben.

— Kedves leányom, az imént láttad testvéred bűnhődését. Látod, így jár, aki megátalkodott s nem hajlik a szóra. Ugy-e eszedben van még, hogy kinlódott, mignem végtére lefejezték s

szégyen-szemre a hóhér bárdja alatt lelte halálát. El ne feledd, amit láttál . . . Hare n azért ne félj tőlem. Szigorú vagyok, de nem vagyok kegyetlen. Lám, most is szeretettel figyelmeztetek — s ezt a szómat úgy vedd, mintha édes apád volnék — jer, imádd a római birodalom régi, hatalmas isteneit. Ha ezt teszed, megtalálod az én udvaromban boldogságodat. Olyan szerencséd lesz nálam, amelyet meg sem álmodhatnál soha! . . .

A császár megállott beszédében egy pillanatra. Mosolyogni próbált a vadállat s gondosan ápolt, drága olajokkal kenetetett kezét a kis leány hullámos haju fején nyugtatta.

Aztán elkapta a kezét, összeráncolta homlokát a nagy úr s valami ördögi vonás huzódott végig arcán, amint fenyegetve mondotta:

— De, ha nem leszel a római istenek imádója, te is oly borzasztó kínzásokkal halsz meg, mint testvéred . . .

Remény (Spes) oly bátran, értelmesen válaszolt a császárnak, hogy felnőttnek is becsületére vált volna.

— Megértettem fejedelmi szavadat, felséges császár. De alázatos hódolattal kérdelek téged, nem vagyok-e én testvére annak a Hitnek (Fides), akinek sebekkel borított teste itt fekszik mellettem? Nem vagyok-e én leánya annak az édes jó anyának, aki mindhármunkat egyugyanazon szív alatt hordozott, egyazon édes tejjel táplált? Nem vagyok-e én is ugyanannak az egyetlenegy Jézusnak jegyese, akiért testvérem Hit (Fides) meghalt? . . . Nincs az a kínzás, amelylyel engem Jézusomtól, anyámtól, testvéreimtől elszakítani tudnál . . .

Tollal leírni, szóval elbeszélni nem lehet a császár örjöngését e szavakra.

— Nohát, vessz el te is, átkozott beste kölyke, ugy, mint testvéred — ordította Hadrián ökölbe szorítva jobb kezét. Bakók, pribékek, hóhérlegények! Mit ácsorogtok itt tétován? Süketek vagytok? Kinozzátok halálra! . . .

A hóhérok rávetették magukat a leánykára. Öt is meztelenre vetköztették. Vadállati kegyetlenséggel ütlegelték őt is, rettenetes fájdalmat okozó ostorokkal. Telve már az ártatlan kis Remény (Spes) teste borzasztó sebekkel. A bakók kezükkel takarják be szemüket a szerte-széjjel freccsenő vér elől. Kimerülnek már maguk a marcona hóhérok is. Karjuk már erőtlenül hanyatlik le, belefáradva az ütlegelésbe. Ám a gyenge gyermek, egyjajszó nélkül, összetett kis kezeivel, égre emelt szemeivel nyugodtan áll a helyén. Még egy arcizma sem rándul meg, mintha nem is érezné a borzasztó kínzást . . .

— Folytatjuk. —

KRÓNKA.

A dühös cucilista.

1

Utcák terén kiáltozott,
Dörögve szólt szava;
Sörös hordó vagy háztető
Volt néki trónusa.

3

Tapsolt neki a csöcselék,
A „szabadelvű“ had.
Remegve nézte miljomos,
Trónok hogy inganak.

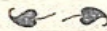
2

Szitokra nyiltak ajkai.
Gyűlölt királyt, urat,
Kiket rakásra ölne ő
Egy pillanat alatt.

4

De posta jő, hogy nagy vagyon
Száll szónokunkra át
S a dics-vezér elsompolyog
Megvetve nép zaját,

Cser.

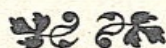
Ki mer pályázni? — Egy amerikai ujságban a következő hirdetés jelent meg: „Hivatalszolgának való kis fiut keresünk. Legyen bátor és becsületes. Gyűlölje a hazug szót. Ne csaljon meg senkit. Szeresse édes anyját. Ne ijedjen meg a munkától. Undorodjék a cigarettázástól, meg a bagózástól. Legyen kedve tanulni és szót fogadni. Jobban szeresse szobácskáját, mint az utcai csavargókat. Ne olvasson hajmeresztő rémmeséket. Ne költjön el minden nickelt, amit borraivalól kap. Igazságos legyen, ha játszik s ne tegyen pirulásra méltó dolgot, ha mások nem látják. Hagyja nyugton az öregeket, az állatokat, meg a kisebb gyermekeket. Szemérmetlen históriákat se ne hallgasson, se ne adjon tovább. Ne tőrje, hogy nálánál gonoszabbak rosza tanítsák.“ — Ugyan-ugyan, hány fiu felelne meg e követelményeknek manapság?

@ **Korok ölelkezése.** Érdekes tudni, hogy Amerikában jelenleg a legfiatalabb érsek a legősibb egyházmegye fölött uralodik. Neve Tritschler y Cordova Márton. Életkora 40 év. Székhelye: Yukatan, Mexicóban. E székhely 389 esztendővel ezelőtt kapott egyházmegyei rangot, tehát alig pár évvel Columbus felfedező utja után. A bibliában némi hasonlatosságot nyújt Szent János evangelista példája, aki legfiatalabb volt az apostolok között, s mégis a legmagasabb kort érte el, élvén majdnem 100 évet.

⌘ **Katholikus török basa.** Törökország földmivelésügyi minisztere, Selina Melham pasa feleségül vette Fürstenberg Wilderich német báró leányát. Mindketten katolikusok. E hirben csak annyi az érdekes, hogy már a mohamedánok közt is kaphat miniszteri állást egy katolikus ember.

£ **Erős lecke.** Rómában egy szabadkőműves ujság szerkesztőjét 15 hónapi elzárásra és ezer lira lefizetésére ítélte a törvény, mivel egy Santopaolo nevű pap ellen csunya dolgokat írt. — Amerikában a törvény még szigorubb, csak az a kár, hogy még kevesen vették alkalmazásba a — magyar papok közül.

⌚ **Lourdes uj csodája.** Nightingale Noémi londoni leány ez év május 21-én 10 év óta tartó gyógyithatatlan süketségétől szabadult meg Lourdesban. Több londoni orvos kijelentette, hogy emberi módon nem akadt volna orvosság e bajra. Cs. I.

MISSIÓS KÉPEK.

* **Tűzbe borult első áldozó.** Az 1903-ik esztendőben, három királyok napján az irásainkban már többször fölemlített délafrikai trappista missiósterület Czenstochowa nevű hithirdető-állomásán 16 szerezsen első áldozó járult az Úr asztalához. Fiuk, leányok. Mindnyája égő gyertyát tartott a kezében. A lányok fejét fehérfátyolos mirtuskoszoru ékesítette. Egyszercsak tüzet fogott egy Petronilla nevű néger lányka fátyla. Elégett a fátyol, de még a koszoru is, gyapjas haja is erősen megpörkölődött a gyermeknek. Az áldoztató missiós-szerzetes csak nagy ügygyelbajjal tudta a rettenettes tűzhaláltól megmenteni. Mikor aztán megáldozott, mikor később kijött az istenitisztelet végén a templomból Petronilla, megkérdezte a hithirdető atya, ugyan mit érzett azokban a félelmetes percekben.

— Én igazán nem is tudtam, milyen veszedelemben forgok. Láttam, hogy láng csap föl a hátamon. Éreztem a nehéz szagot. De ügyet sem vetettem rá. Minden gondolatomat az Úr Jézus töltötte be az Oltári Szentségben . . .

*

‡ **A leopárd torkában.** A német-keletafrikai területen, a hatalmas Kilimandsaro-hegy alján fekvő Kiboso missiós-állomás iskolájába katekizmus tanulására igyekezett egy 10 éves négerfiu. Mentében az egyik keskeny hegyi ösvényen villogó szemű,

pettyesbőrű leopárd, vagy másként párduc került az utjába. A gyermek első pillanatra meghökkent. Merékülésről szó sem lehetett. A vérszomjas fenevad már észrevette a fiút s csak alig néhány lépés választotta el őket egymástól. A kis szerecsennek ekkor eszébe jutott, amire az apácák oktatták az iskolában. Hogy halálos veszedelmünkben sem szabad elcsüggednünk, hanem igenis — bizalommal kell kérnünk őrző angyalunk segédelmét. A szercsengyerek így is tett . . . És ime, mi történt? A gyermek bátran szembe nézett a vadállattal s ment a maga útján előre. A vadállat megzavarodott a bátor tekintetre. Megfordult s mintha megijedt volna, elkullogott . . . Őrző angyala megszakadította a tisztalelkű fiút a fenevad torkából. (h.)

N A P T Á R.

Augusztus 9. Vasárnap. Pünkösöd után 9-ik Vasárnap. Szent Román katona és vértanu. Valérián római pogány császár testőre volt. Pogány volt maga is, de Szent Lőrinc vértanu kinoztatásánál megtért. Megkeresztelkedvén, a császár félholtra korbácsoltatta, miközben szüntelen dicsőíté az Istent mondván: „Keresztény vagyok és a világ legboldogabb embere, mert Üdvözítőmért onthatom véretem.” Végre a 258-ik év augusztus 9-én lefejezték.

Augusztus 10. Hétfő. Szent Lőrinc vértanu. A katolikus egyház vértanú szentjeinek egyik legdicsőbbike. Spanyolország Aragónia tartományának Oszma nevű városában született. Keresztény hite miatt Valerián kormányzó elé került, ki többszörös megostorozás után rostos ágyra fektette, mely alá tüzet rakatott, s lassan megsüttette a hős vértanút. Szent Lőrinc szörnyű kínjai között fenszóval dicsérte az Istent s hálát adott a kegyelemért, hogy érte szenvedhetett. Így halt meg aug. 19-én a 288-ik esztendőben.

Augusztus 11. Kedd. Szent Tiborc és Zsuzsánna vértanúk. Mindketten ősrégi nemes családból származtak. Szent hitüket többre becsülték a világ minden javainál. Tiborcot, ki római hely-

tartó fia volt, arra ítélte a pogány bíró, hogy izzó parázson járjon fel s alá. Tiborc, Isten különös segedelme folytán fájdalom nélkül tette meg ezt. Erre a bíró fejét vétette. — Szent Zsuzsánna. Dioklecián római császár rokona volt. Császárnői korona várt, reá, de ő kijelentette, hogy mi lehetne édesebb rá nézve, mintha a földi korona helyett örökké tartó dicső vértanui koronát szerez . . . Iszonyu kinoztatás után feje vétetett.

Augusztus 12. Szerda. Szent Klára szüz. A hires Kláriszsa női rend alapítója.

Augusztus 13. Csütörtök. Szent Hippolit és Kasszián vértanúk. Hippolit, a kereszténynyé lett pogány római katona olyképen szenvedett vértanui halált Krisztus igaz hitéért, hogy két szilaj ló farkához kötötték s teste darabokra tépetett. Kasszián brixziai püspököt éles kövekkel agyon vagdalták.

Augusztus 14. Péntek. Szent Özséb vértanú. Konstanc császár parancsára élve befalázták.

Augusztus 15. Szombat. Nagy Boldog Asszony ünnepe. A Boldogságos Szüz Mária dicsőséges mennybemenetelének emléknapja. — Történetét lapunk vezető cikkében hozzuk.

.....

Kántornak ajánlkozik egy józan életű, lelkiismeretes, a kántori teendők minden ágában ügyes és jártas passaici családos férfi. — Szükség esetén: csak vasárnapi és ünnepnap szolgálatra is kész. A kántori működésén kívül, ha kell az egyházi teendőit is magára vállalja.

Levelek a Hajnal kiadóhivatalához címzendők.

.....

Tartalom. Mai számunkba közleményeket irtak: **Csernitzky** István mc adooi plébános, **Dénes** Ferenc fordcityi plébános, **dr. Helvey** Lajos, **Homicskó** Jenő passaici görög katolikus lelkész, **Messerschmiedt** Géza passaici római katolikus plébános és **Szabó** Gyula yonkersi plébános.

.....

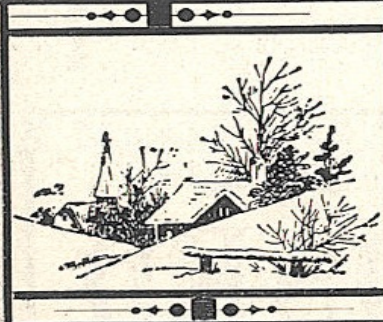
EGYESÜLETI KALAUZ.

Szent István Király Róm. és Gör. Kath. Betegsegélyző Egylet.
Fairport, Ohio. — Diszelnök: Ft. Schimko János rk. plébános. Elnök: Gurály József. Alelnök: Simkó József. Titkár: Vajó József Box 95. Jegyző: Bertics János. Pénztárnok: ifj. Béres József. Számvevő: Gergely Sándor Ellenőrök: Sziszak János, Világi Miklós és Fullajtár János. Beteglátogatók: Sivák János és Tarnóczki István. Ajtóőrök: Baginy János és Sárosi József. — Minden levél a titkár úrhoz küldendő Box 95. Fairport, Ohio. Az egylet gyűléseit minden hónap első vasárnapján tartja a rk. iskola termében délután 2 órakor.

MAGYAR GYÓGYSZERTÁR, Szt. Istvánhoz'
Passaic, N. J. 2-ik utca 125. szám.

Hazai orvosszerek teljes raktára. Teák, füvek, csöppek, balzsamok, egészségi és fertőtlenítő szerek... — Világhírű kárpáti-melltea, egri és máriacelli gyomorcsépppek, igazi hazai sóborszesz, szappanok, krémek eredeti tisztaságban, a legolcsóbbban nálam kaphatók. Különösen nagy kelendőségnek örvend **sebgyógyító balzsamom**, melyet a leg-elmérgesedettebb sebekre kitűnő sikerrel használnak; továbbá saját készítményü „linement“-em, mely **a köszvényes, csúzos, reumatikus fájdalmak biztos kiirtója.**

Magyarul beszélünk! — Levelekre bérmentve válaszolunk. Orvosságokat vidékre is szállítunk. Pontos és lelkiismeretes kiszolgálás!

Campbell Morrell & Company

A legolcsóbb bevásárlási forrás

ÉPÜLET-ANYAGOKBAN

Téglát, meszet, cementet, anyagcsöveket stb. minden fajtában, pontosan és a legjutányosakban szállítunk.

Cim: **Campbell Morrell & Co. Park Place & Water Street, — PASSAIC, N. J.**

The Passaic Trust and Safe Deposit Co.

a Main és Bloomfield Ave. sarkán. — PASSAIC, N. J.

...Passaic legrégebbi takarékpénztára...

20 éves fennállását valóságos áldásként emlegeti Passaic lakosága. Megbízható, gyors és szíves kiszolgálát.

Betett pénzek után 4% kamatot fizet.

A társulat széleskörű pénzküldő irodával is rendelkezik, mely Europa minden országába rövid idő alatt szállít pénzeket.

AKI házat akar építeni, akinek magán-vagy középület,-hivatalos helyiségek, termek stb. célszerű és okosan készített tervezetére van szüksége:

AKI ki akarja kerülni az építéssel járó kellemetlenségeket, AKI jól és tartósan épített házat óhajt : Az forduljon ezen cimhez :

...Cortland G. Van Winkle architect...
National Bank Bldg, 43 és 44. sz. termek Passaic, N. J.
16 éve építészmérnök. :: Számos elismerő nyilatkozat.

Nem kell oda fáradni, írjon egy kártyát s ő maga fölkeresi Önt.

Mrs. F. Rowinski 51. Monroe St. Passaic, N.J.

Temetkezési és Bebalzsamozási Intézete. Kocsik temetések-
re, esküvőkre, betegek részére, kirándulásokra, diszmenetekre - éjjel-
nappal kaphatók. - Telefon: 396. L. 1. Passaic. - Jutányos árak!

..... ERNEST A. MOORE

Tűz ellen BIZTOSITÁS szélvihar
: : : : : ellen : : :

229 MAIN AVENUE, PASSAIC, NEW JERSEY.

: Elsőrangú társulat. :

Jelentkezőket elfogad Biczák A. Károly 222 3rd St. Passaic, N.J.

Három millió család beszél a

STANDARD

féle varrógépről, melynek szerke-
zete tartósság és könnyű munka te-
kintetében a világ bármely más
varrógépét felülmulja.

A Standard varrógép az egyedüli, mely-
lyel tökéletes lánctűzdeléseket készit-
hetünk.

— Lesülyesztő szerkezet. —

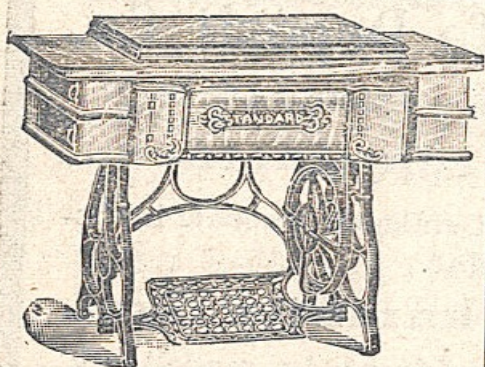
23 éves tapasztalat szól mellette!

Irjon ingyen árjegyzékért és bővebb fel-
világosításért. Ezen címre:

THE STANDARD SEWING MACHINE CO.
6409 B. Cedar Av. Cleveland, O.

TOKÁR JÁNOS

218 Third St. — Passaic, N. J.

BISCHOFF'S BANKING HOUSE

Alapított 1848-ban. NEW YORK CITY 237 BROADWAY.

Pénzeket Magyarországra gyorsan és olcsón küld. — Pénzeket
a világ bármely bankjába letétbe helyez. — Pénzbetéteket elfogad
kamatozás végett. — Hajójegyeket Európába és vissza a leggyorsabb
hajókra - legolcsóbban ad - Vámházi ügyeket röviden lebonyolít.

Magyar levelezés! ☞

HENRY BISCHOFF & CO.

MOSKOVITZ EMIL

.. :: 182. SECOND STREET PASSAIC, N. J. :: ..

A legkitünőbb, legtartósabb és legcsinosabb bútorok raktára. — Különöse berendezve a magyarság igényeire. Mindennemű házi tárgyak; párnák stb. — Közkedvelt bevásárlási forrás.

◆ ◆ I. H. MASS. ◆ ◆

A passaici magyarság közkedvelt fényképésze. Minden e szakmába vágó megrendelést — felvételt tisztán, gyorsan finoman eszközöl. Nyitva mindennap reggel 8-tól este 10 óráig. J. H. MASS fényképész. --- 37 Monroe Street.

M. EHRENFELD DIVATÁRÚ UZLETE

....190—192 Second Street, Passaic, N. J....

A legolcsóbb bevásárlási forrás. Menyasszonyi ruhák, keresztelő ruhák. A legdúsabb választékban mindenféle ruhaszövetek! Forduljon bizalommal e régi jóhírnévű magyar céghez. Feliratós síri koszorúk raktára.

Merchant Bank of Passaic, 183 Passaic Str.

ROBERT D. KENT, elnök.

JOHN HARDIFER, alelnök.

..... Tőke 50,000 dollár.

Takarék betétek után 4 százalékos kamatot fizet.

— Vidéki betevőkre különös gondot fordít. —

Hivatalos órák : délelőtt 9-től délután 4 óráig.

Passaic magyarságának egyik legkedveltebb bankja.

 HIRDETÉSEKET olcsó áron felvesz

 a „HAJNAL“ kiadóhivatala.

A világ legdrágább kincse: az egészség!

Magyar pap kórháza Amerikában.

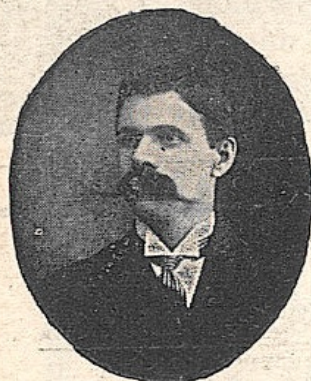

Isten segédelmével eddig 200-nál több betegségnek találtam meg gyógyító-írját a világhírű wörishofeni plébános, a néhalvaló „Father Kneipp“ csalhatatlan gyógyításával. Négy esztentendei amerikai lelkipásztorkodásom alatt 2010 beteg fordult meg a kezem alatt. West-Virginiától Bostonig, Atlantic Citytől Harrisburgig tömegesen járultak elém a szenvedők. Angolok és németek, tótok, csehek és lengyelek. De még négerék is. Kedves magyar honfitársaim seregestül kerestek föl. Aki személyesen nem jöhetett, levélben panaszkolta el bajját. Hogy bizalmát senki sem pazarolta érdemetlenre, mutatja a temérdek köszönő levél, hálaírat. Sok százra rug a számuk s az érdeklődő ritka szép tapasztalatot merithet belőlük. Tifuszt, tüdőlobbot, vérhányást, vörhenyt, váltólázatot --- mondhatnám --- egész könnyű szerrel gyógyítok. Epe-, vese-, hólyagkőből operáció nélkül kigyógyítottam szenvedő embertársaimat. Vérmérgezésből az utolsó percben, már a halál révéen sikerült visszaadnom a sir szélén állókat az életnek. Legutolsó betegem 15 évi rheuma következtében szivbajában sehohsem talált enyhülést. Meggyógyítottam. Gyógyításom egyszerű, természetes.

☞ Hideg víz, biztos hatású füvek, szigoruan megszabott életmód. —
Honfitársaimnak bármely pillanatban rendelkezésükre állok.

Father CHAS. POLICSEK
magyar plebános,
a „St. John Kneipp-Sanatorium“ igazgatója,
ALPHA, N. J.

RIZSÁK JÁNOS

Közjegyző

...Pénzszállító és váltó üzlete...

Főüzlet: 127 2-dik utca Passaic, N. J.

Magyarországi bizományi iroda:

—: Budapest, VII., Király-utca 103. :—

Fióközletek:

So. Bethlehem, Pa. — Wharton, N. J.

Alpha, N. J. — Franklin Furnace, N. J.

A New Jersey állami törvényeknek megfelelően 35,000
dollár biztosíték az államnál.

Pénzt a legolcsóbban és leggyorsabban szállit Magyarországba, valamint bármely világrészbe. Kérem egyuttal ügyfeleimet, ha pénzt akarnak Magyarországból kihazatni, például birtokeladásból, árvapénztárból, takarékpénztárból, vagy bármely más célból, úgy a költségek megtakarítása céljából adják fel budapesti irodám címére, Budapest, VII., Király utca 103 és én az ott megbízott összeget, dollár értékben, hiány nélkül kifizetem.

Hajójegyeket Európába vagy Európából Amerikába a legjobb hajókra adok el, az utasokat személyesen elkisérem a hajókhoz.

Jogügyekben mindennemű okiratok, szakszerűen kiállittatnak és a törvényeknek megfelelően elintéztetnek.

Utbaigazítást, felvilágosítást és tanácsot, ingyen és szivesen adok.

H A J N A L.

No. 23. Vol. I.

WEEKLY MAGAZINE

Aug. 6. 1908.

Szerkeszti MESSERSCHMIEDT GÉZA plébános Passaic-on, New Jersey.

Szerkeszti: Messerschmidt Géza plébános, Passiac-on, New Jersey

REPRINT EDITON

Készítette: Dudás Róbert Gyula, 2015-ben